

Наукова школа «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти»

*«Виховання людини-царське мистецтво»
Сократ*

Загальні положення.

Положення про Наукову школу «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти» розроблено на основі загального Положення про Наукові школи у Національному авіаційному університеті, прийнятого на засіданні Вченої ради, протокол № 11 від 22.11.2017 року.

Наукова школа «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти», що відкрита згідно рішення Вченої Ради НАУ (протокол №3 від 24 березня 2021 року), сформована з науковців, які мають спільні наукові інтереси в галузі педагогіки і психології професійної освіти.

Метою діяльності Наукової школи є координація творчих зусиль науковців щодо визначення методологічних, теоретичних і методичних засад підвищення психолого-педагогічної майстерності та професіоналізму викладача закладу вищої технічної освіти.

Нормативні документи, що є базовими при створенні Наукової школи «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти».

Закон України від 01.07.2013 р. № 1556УП «Про вищу освіту» [Режим доступу:<http://zakon5.rada.gov.ua/lavs/show/2145-19>].

Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» » [Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/lavs/show/2145-19>].

Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 (зі змінами) «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»[Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/lavs/show/266-2015-n>].

Постанова Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187(зі змінами) «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»[Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/lavs/show/1187-2015-n/page>].

Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»[Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/lavs/show/1341-2011-n>].

Національний класифікатор України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>].

Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.10.2019р. «Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» »[Режим доступу: <http://gov.ua/ua/pra/pro-unesennya-zmin-do-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-vishoys-osviti>].

Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG)[Режимдоступу: http://ihed.org.ua/image/doc/04_2016_ESG_2015/pdf].

Статут НАУ [Режим доступу: <https://nau.edu.ua/site/variables/news/2018/2/Статут%202018.pdf>].

Доктрина розвитку університету [Режимдоступу:<https://nau.edu.ua/ua/menu/universitet/doktryna-rozvytku.html>].

Стратегія розвитку НАУ [Режим доступу: https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/StrategijaNAU_2019.pdf].

Контекст НАУ[Режим доступу: https://nau.edu.ua/download/Quality%20Assurance_ukr/KontekstNAU_2019.end/pdf].

Стратегія діяльності Наукової школи «Педагогічна майстерність викладача ЗВТО»

1. Теоретико-методологічні основи професійної підготовки майбутніх авіафахівців в Національному авіаційному університеті.
2. Інноваційні парадигми освітнього процесу: світовий досвід та українські реалії.
3. Інтегрованість освітнього середовища ЗВТО як методологічна основа в системі неперервної освіти 21 століття.
4. Синергія ролей викладача у закладах вищої технічної освіти. Освітній процес у ЗВТО: погляд студента.
5. Рефлексивний підхід у формуванні особистісного розвитку та професійного становлення майбутніх фахівців ЗВТО.
6. Професійна освіта: андрагогічний підхід.
7. Рольовий підхід до формування професійної компетентності майбутніх фахівців ЗВО.
8. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень студента у ЗВТО.
9. Системний підхід до формування ключових компетентностей у майбутніх фахівців авіаційної галузі.

Напрями діяльності Наукової школи.

- Наукова школа є ініціатором і розробником пропозицій щодо організації наукових заходів, присвячених тематиці проведення наукових досліджень (семінарів, конференцій, симпозіумів).

- Наукова школа встановлює і розвиває контакти з іншими установами і організаціями, які виконують дослідження із споріднених проблем (науково-дослідними інститутами Національної академії педагогічних наук та Національної академії України, закладами вищої освіти).
- Представники школи входять до складу спеціалізованих вчених рад із захисту докторських і кандидатських дисертацій, залучаються до експертизи наукових робіт, є членами редколегій провідних фахових видань.

Завдання Наукової школи «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти»

- Завданнями, які вирішуватимуться фахівцями Наукової школи, є:
- Визначення пріоритетних напрямів досліджень у сфері підготовки майбутніх фахівців в закладах вищої технічної освіти.
- Проведення наукового аналізу з визначення нових тенденцій в суспільстві, прогнозування їх впливу на вищу школу, розробка відповідних дослідницьких програм і проектів.
- Здійснення прикладних наукових досліджень з актуальних проблем педагогіки і психології вищої технічної школи.
- Удосконалення процесу підготовки наукових кадрів (здобувачів вищої освіти) шляхом формування психолого-педагогічної компетентності з проблем вищої школи.
- Підготовка і видання наукової продукції (монографій, наукових статей, підручників, навчальних посібників, методичних матеріалів).
- Оптимізація системи підвищення кваліфікації викладачів Національного авіаційного університету.
- Участь в державних наукових проектах та грантових програмах.
- Сприяння поданню наукових робіт здобувачів вищої освіти до конкурсу наукових робіт.
- Проведення та участь здобувачів вищої освіти в наукових форумах (симпозіумах, конференціях, наукових семінарах).
- Презентація наукових здобутків Школи на сайті НАУ.
- Залучення здобувачів вищої освіти до наукової діяльності.

Права і обов'язки фахівців Наукової школи.

Фахівці наукової школи можуть:

- представляти університет на державному і міжнародному рівнях при обговоренні проблем за основними науковими напрямками;
- подавати пропозиції щодо формування наукових програм на університетському та державному рівнях;

- залучатися до координаційних, спеціалізованих рад та Вченої ради університету при обговоренні питань, що стосуються наукових напрямів Школи.

Організаційні аспекти діяльності Наукової школи.

- Наукова школа розробляє план роботи на 5 років, протягом цього терміну організує проведення наукових досліджень і наприкінці цього періоду подає звіт за проведену роботу.
- Показниками, по яких здійснюється звітність щодо діяльності Наукової школи, є:
 - 1) кількість наукових статей, у тому числі надрукованих у наукометричних базах даних (не менше 10);
 - 2) кількість монографій (не менше 3) і методичних матеріалів (навчальних програм, практикумів для організації навчального процесу при підготовці наукових кадрів (не менше 2));
 - 3) проведення наукових конференцій і семінарів;
 - 4) запровадження нових дисциплін та інтерактивних методів навчання у процес підготовки наукових кадрів через аспірантуру і докторантуру;
 - 5) залучення до наукової проблематики школи і здійснення наукового керівництва здобувачів вищої освіти (не менше 3).

Загальні відомості про фахівців школи

Статус	Вихідні дані	Напрями досліджень
Засновник школи	Лузік Е.В., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедру педагогіки та психології професійної освіти НАУ, Відмінник освіти, Заслужений працівник освіти України, орден княгині Ольги III ступеня, Голова спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Методологічні засади професійної освіти; проектування і моделювання навчального процесу; організація освітньо-інформаційного середовища закладу вищої технічної освіти; міжнародний досвід організації навчального процесу і підвищення кадрового потенціалу закладів вищої освіти та технічної вищої освіти.
Відповідальний виконавець	Семиченко В.А., доктор психологічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти НАУ, Заслужений діяч науки і техніки України, член	Методологія наукових досліджень; психологічні проблеми професійної підготовки фахівців в сучасних умовах; підготовка наукових і

	спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	педагогічних кадрів для вищої школи.
Вчений секретар	Барановська Л.В., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти НАУ, член спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Комунікативні процеси у вищій школі і фаховій діяльності; міжнародний досвід організації навчального процесу у вищій школі; педагогічна майстерність викладача вищої школи.
Науковий фахівець	Зарубінська І.Б., доктор педагогічних наук, професор, проректор з міжнародного співробітництва і освіти Національного авіаційного університету, заступник голови спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Інноваційні педагогічні технології підготовки майбутніх економістів в технічному університеті; проекування освітньо-інформаційного середовища підготовки майбутніх економістів в умовах дистанційного навчання.
Науковий фахівець	Рахманов В.О., доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти НАУ, член спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Впровадження інноваційних педагогічних технологій в освітньо-інформаційне середовище закладу вищої технічної освіти; модернізація інформаційної бази освітнього процесу в ЗВО; когнітивні механізми навчання.
Науковий фахівець	Дудка Т.Ю., доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології професійної освіти НАУ.	Впровадження сучасних педагогічних технологій у процес підготовки фахівців у вищій школі; розвиток професійної культури викладача, шляхи модернізації системи підготовки кадрів з вищою освітою у ЗВО України.
Науковий фахівець	Ладогубець Н.В., кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету лінгвістики	Інноваційні технології педагогічного проектування освітнього

	та соціальних комунікацій, учений секретар спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	процесу підготовки майбутніх льотчиків в НАУ; рефлексивний підхід до формування толерантності до невизначеності у майбутніх авіафахівців.
Науковий фахівець	Ярошенко О.Г., доктор педагогічних наук, професор, Академік НАПН України, Заслужений працівник освіти України, Головний науковий співробітник Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України.	Методологія і технологія реалізації дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів; професійна підготовка здобувачів вищої освіти; інтеграція вищої освіти і науки; методика навчання хімії і природничих наук.
Науковий фахівець	Котикова О.М., завідувач кафедру соціальних технологій НАУ, доктор педагогічних наук, професор, член спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Інноваційні методи викладання у вищій школі, розвиток методичної компетентності у молодих викладачів ЗВО.
Науковий фахівець	Теловата М.Т., завідувач кафедру обліку та оподаткування Європейського інституту безперервної освіти, доктор педагогічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, сертифікований експерт НАЗЯВО.	Теоретичні і методичні підходи до визначення якості професійної підготовки майбутніх фахівців у ЗВО; досвід організації психолого-педагогічного супроводу студентів в закладах вищої освіти .
Науковий фахівець	Аристова Н.О., доктор педагогічних наук, професор, завідувач відділу міжнародних зв'язків та наукової співпраці Інституту педагогіки НАПН України, член спеціалізованої вченої ради Д26.062.15.	Методологія дослідження формування професійної суб'єктності вчителів іноземних мов; Формування професійної суб'єктності майбутніх викладачів ЗВО.
Науковий фахівець	Булгакова Н.Б., доктор педагогічних наук, професор, член спецради Д26.062.15.	Педагогічне проектування навчально-виховного процесу в системі доуніверситетської

		підготовки; загальнонаукова підготовка іноземних студентів до навчання в авіаційному університеті; методика викладання навчальних дисциплін в іноземній аудиторії.
Науковий фахівець	Смолінчук Л.С., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти НАУ.	Інноваційні методи викладання у вищій школі, розвиток методичної компетентності у молодих викладачів ЗВО.
Науковий фахівець	Кокарева А.М., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти, заступник декана з наукової міжнародної діяльності.	Формування професійної компетентності у майбутніх інженерів; впровадження інформаційних технологій в освітній процес.
Науковий фахівець	Демченко Н.І., кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти.	Компетентнісний підхід до підготовки авіафахівців в НАУ; особливості побудови освітнього середовища технічного закладу освіти в системі дистанційного навчання.
Науковий фахівець	Проскурка Н.М., кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти.	Формування авто психологічної компетентності майбутніх фахівців і викладачів в умовах закладу вищої технічної освіти.
Науковий фахівець	Лаврухіна Т.В., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри педагогіки та психології професійної освіти.	Формування інформаційної компетентності у студентів і викладачів; особливості в організації навчання в умовах дистанційної форми навчання.
Науковий фахівець	Хоменко-Семенова Л.О., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри	Інноваційні стратегії організації освітнього простору;

	педагогіки та психології професійної освіти, заступник декана факультету лінгвістики і соціальних комунікацій НАУ з виховної роботи.	особливості особистісного розвитку і професійного становлення фахівців в освітньо-інформаційному середовищі ЗВТО.
Здобувач вищої освіти	Михеева Т.О. - здобувач вищої освіти НАУ (керівник д.п.н., проф. Лузік Е.В.).	Формування готовності до професійної діяльності іноземних студентів-майбутніх інженерів авіаційної галузі.
Здобувач вищої освіти	Акмалдінова В.Є. - здобувач вищої освіти НАУ(керівник д.п.н., проф. Лузік Е.В.).	Формування готовності майбутніх магістрів з транспортних технологій (на повітряному транспорті) до професійної діяльності в освітньо-інформаційному середовищі технічного університету.
Здобувач вищої освіти	Пилипчук М.Л. - здобувач вищої освіти НАУ(керівник д.п.н., проф. Ковтун О.В.).	Формування готовності майбутніх перекладачів до інноваційної професійної діяльності.
Здобувач вищої освіти	Варава І.А. - здобувач вищої освіти НАУ(керівник д.п.н., проф. Лузік Е.В.).	Формування готовності до професійної діяльності майбутніх техніків-програмістів.
Здобувач вищої освіти	Дарійчук О.П. - здобувач вищої освіти НАУ(керівник д.п.н., проф. Рахманов В.О.).	Підготовка майбутніх психологів до використання інноваційних технологій в умовах відкритого інформаційно-освітнього середовища ЗВТО.
Здобувач вищої освіти	Журавель Н.В. - здобувач вищої освіти НАУ(керівник д.п.н., проф. Барановська Л.В.).	Підготовка майбутніх бакалаврів з англійської філології у закладах вищої освіти Австралії
Здобувач вищої освіти	Полищук О. – здобувач вищої освіти НАУ (керівник д.п.н., проф. Лузік Е.В.)	

Науковий доробок членів наукової школи

До найбільш вагомих результатів наукової школи відносимо:

- а) Створення та участь членів наукової школи у спеціалізованих вчених радах Д26.062.15; К2В.144.02; Д26.456.02 (12 членів);
- б) захист докторських (19) та кандидатських (142) дисертацій;
- в) відкриття збірника наукових праць «Вісник Національного авіаційного університету. Серія: Педагогіка. Психологія (Index «В»);
- г) публікації в науково-метричних виданнях: Scopus (19); Web of Science (12); Google Scholar (30); Orsid (18); Research gate (15) і т.і.;
- д) участь у 4 Міжнародних проектах за програмами: TEMPUS-TASIS Європейського союзу; TEMPUS III program CSDAS; Програма Fulbright (в Україні Еразмус+).

Практичне використання отриманих науковою школою результатів представлено в:

- 1) 14 монографіях;
- 2) 7 підручниках;
- 2а) 25 навчальних посібників;
- 3) 3 грантах «Жан Моне»;
- 4) Європейській практиці створення освітнього середовища у ЗВТО та гуманітарна освіта;
- 5) 3 патентах;
- 6) участі та керівництві 15 наукових українських та зарубіжних конференціях;
- 7) участі в 13 виставках.

Визнання членів наукової школи «Педагогічна майстерність викладача закладу вищої технічної освіти» науковою та громадською спільнотою представлено:

- державною нагородою Президента України - орденом княгині Ольги – 1 (Лузік Е.В.);
- заслужений працівник освіти України – 3 (Ярошенко О.Г.; Лузік Е.В.; Теловата М.Т.);
- Заслужений діяч науки і техніки України – 1 (Семиченко В.А.);
- Відмінник освіти України – 4 (Лузік Е.В.; Барановська Л.В.; Ладогубець Н.В.; Ярошенко О.Г.);
- Почесна грамота Національної академії педагогічних наук України – 1 (Теловата М.Т.).

Науково-експериментальна база школи

Науково-дослідницька діяльність членів наукової школи: аспірантів, пошукачів вищої освіти, докторантів здійснюється в 2 наукових лабораторіях факультету лінгвістики та соціальних комунікацій (1.207) і кафедри педагогіки та психології професійної освіти (1.209; 1.2013); тренінгових класах (8.701, 8.702).

План роботи наукової школи

У навчальному році колективом наукової школи «Педагогічна майстерність викладача ЗВТО» передбачене виконання наступних завдань:

1. Створення банку діагностичних матеріалів для проведення емпіричних досліджень з виявлення психолого-педагогічних проблем професійної підготовки майбутніх фахівців в сучасних умовах; формування програм прикладних досліджень з виявлення тенденцій особистісного розвитку і професійного становлення студентів в сучасних умовах освітньо-інформаційного середовища дистанційної освіти; розробка міждисциплінарного навчального курсу для системи підвищення кваліфікації викладачів НАУ з виданням відповідного Практикуму.

2. Підготовка і проведення у листопаді 2021 року Всеукраїнського науково-методичного семінару «Сучасні виклики педагогічної майстерності викладача вищої школи» з відповідною науковою дискусією при обговоренні наступних актуальних питань з організації навчального процесу:

- 1) зміст діяльності викладача: чи можна вважати його оптимальним?
- 2) цифровізація діяльності викладачів і студентів: нові можливості і виклики;
- 3) вимушене дистанційне навчання як нова освітня реальність, його виклики і надбання;
- 4) виховна робота зі студентами на дистанції;
- 5) чи виправдав себе Болонський процес;
- 6) нові погляди на мобільність;
- 7) чи спрацьовує поняття компетентності як базової категорії в організації навчального процесу;
- 8) знання предмету, особистість викладача, науковий авторитет чи педагогічну майстерність – що обирають студенти;
- 9) підвищення кваліфікації викладачів: міфи, сподівання, очікування, реальність.

3. Підготовка колективної монографії «Формування ключових компетентностей майбутніх фахівців авіаційної галузі в освітньо-інформаційному середовищі на прикладі практичних психологів».

4. Здійснення наукового аналізу сучасного стану вищої освіти; організація психолого-педагогічного супроводу студентів і підготовка викладачів вищої школи в країнах зарубіжжя.

5. Проведення курсів підвищення кваліфікації викладачів ЗВТО та інструкторів відповідних структурних підрозділів авіапідприємств України та зарубіжних авіакомпаній (згідно графіка Навчально-наукового інституту неперервної освіти НАУ).